

**Hier beginnen die
etzogesetzten historie
etslicher hillighen.
ind tzodem eyrste . . .**

**Die legende van dem
hillighen keiser Hen
rich . . .**

**N dem jaer
vns heren M. ynd j.
dae der derde otto ge
storuen was zo Kome. Soe was vp dye
nijt eyn hertoch van beyerland. yn
der hies **Henricus**. ynde der hadde
eyn soen der hies auch **Henricus**.
Dese **Henricus** des vurgenoep/
ten **Henricus** soen. als der keyser,
lich stoikledich was. soe wart he va**

allen den van Rome mit gemeyne
volvert daer geroissen. Ind als he
konyck gesaluet was. ynd ontsan
ghc hadde dye keyserlich froen. Soe
gaff he sich mit groisser nersticheyt
dair zo dat he moecht verbreidē den
gotlichen dienst. ynde berente dye
tyrchen groyslich. He stichtte. auch
veel bisdom. als dat bisdom vā hil
densem. daer he van synre kyntheit
vp genoit was in dache. auch geleert
hadde. dat bysdom vā magdeborch
ynd dat bysdom van straussborch.
Dat bysdom van Misnen yn dat
bysdom van mersenborch. dye seer
verwuest yn verherdet ware
va de vā sclauic dye dair vī
trint ligghen. ynd ander bys
dom die durch dat ganze key
serlich waren. dye liet he we
der vprichten ind dye beghijs
te he mit veel ornamenten in
cleynoiden. ynd mit veel an
deren gueden. Dese hillige
keyser als he volbracht hadde
dye nijt syns loiffs. ynde ver
breit den roech syns guede ge
ruchts. Soe wart he geroisse
van dem heren van dem ker
cker syns lychams. Ind dae
he sach dat der dach syns doiz
aenstaende was. soe liest he roisse die
alderen der keyserynnen **Kunegū**.
dis genoempt. die syn huysfrouwe
was. mit eglighen anderē der ouer
sten in dem keyserlich. ynd nam die
keyserynne by der hant ynd beuail
sy yn mit desen woirdē. Siet sprach
he. Dese dye. yr myr. ymmer dye
myr van christus gegeuen is. dye
leuere ich vch weder eyn onbevleec
te ionffrouwe. Ind der vre als he
steruen soldē. soe offensairde sich. o

Want in der myn schlicher gestelte,
nisse cynē heremiten der in der woue
stenie woenede. Ind dese man gog
durch den gheist. soe bekent he yn
ynde sprach. Wair gaes du. He at
worde Ich gae tzo dem doit des key
sers. Der heremijt sprach. Gae ynde
vol due dyn botchafft so verre als
dyr god verhengt. Ind als du vol
doen hais soe kierre weder tzo myr
vp dat ich durch dich bekennen den
vyssgancē dair ast. Eyn kortze tzijt
daer nae quaem he weder ynde mit
schrijender stemme sprach he. Och
keyder. wyr syn bedroeghen. Wyr
hain vergeues ghearbecht. ynde syn
beschempt van den enghelen gods.
Van desem exempl vint me ouch
in sent laurencius legeride.

Die legende van sent ludovicus koenynck van vrackrich.:

DESE HILLIGHE
koenynck sent ludo /
wich hadde cyn vad
der was ouch gheno-
empt ludowicus yn
was koenynck van vrancrich yn
kersten. ynde syn moider was ghe-
noempt blancha. yn was cyn doech
ter cyns koenyncks van castelle. De
se ludowicus dae he veriagher had
de dye ketzer van albigenis ind van
tholosanen ynd weder komen was
in vrackrich so starff he selich in go-
de. Daer dit edel kynt ludowicus al-
sus beroeft was syns vaders. soe
bleue ic vnd der verwaerryng syn-
re moider. ynd dye bestalt ym eyn
sonderlinghen ruchimeester dat he
keren solde ynd dat geschiede ouer-
mits de rait gheistlicher in god per-
soen. Ind dese jonghlynck ghinc
vort in alle doechde. yn dair in had
de dye moed groys genoechie. yn sy
sprach dickwyl tzo ym. O myn lief
ste soen. ich hadde lieuer dat du stoer
ues den liifflichen doit. dan dat du
dynen schepper vergorenē sol-
des miet eynre doit sunde. In
dese ynnighe soen hielt dat
woirt soe vast in synē herten
dat he mit hulpe der genaden
gods quaem zo der hoechte
van allen doechde. Daer nae op
dat dat edel konynckrich niet
beroeft worde syns erffgenaēs
soe nam he cyn vrouwe. ynde
wan kynder mit yr. die zoech
he op in der vrucht gods. ind
vermaende sy. dat sy sich soel-
den hoeden van sunden. He
plach cyn langhe riijt haren
hemde zo draghē. He raste